

Täysistunto

Tiistai 1.3.2016 klo 13.59—20.51

6. Hallituksen esitys eduskunnalle tartuntatautilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 13/2016 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.

Keskustelu

17.51 **Ben Zyskowicz kok:** Arvoisa rouva puhemies! Arvoiset kansanedustajat! Viime vaalikauden lopulla eduskunnassa oli käsittelyssä hallituksen esitys, jonka mukaan laittomasti maassamme oleville ulkomaalaisille tulisi taata muukin kuin kiireellinen hoito. Onneksi — ja kiitos silloisen edustaja Kari Rajamäen — tämä hallituksen esitys jäi säätämättä laiksi. Olisihan se ristiriitaista, että kun koko muu yhteiskunta pyrkii siihen, että ne, jotka ovat laittomasti Suomessa, poistuisivat Suomesta mahdollisimman pian omiin kotimaihinsa tai lähtömaihiinsa, niin samanaikaisesti laajentamalla heidän terveyspalvelujaan me loisimme heille vetotekijöitä, jotka nimenomaan pitäisivät heidät laittomasti maassamme.

Nyt esillä olevassa hallituksen esityksessä tartuntatautilaiksi on ilmeisesti osin kyse myös samantapaisesta problematiikasta. Kun en ole tuota yli satasivuista esitystä itse lue-
nut, turvaudun tässä saatepuheenvuorossani sosiaali- ja terveysvaliokunnalle parempiin asiantuntijoihin eli yhteen asiantuntijalääkäriin, joka on ollut tässä tartuntatautilakityöryhmässä jäsenenä, ja myös edellä mainittuun edustaja Rajamäkeen. Sanon, että tämä kysymyksenasettelu on entistä ajankohtaisempi, sillä viime vuonna maahamme saapuneiden kymmenientuhansien turvapaikanhakijoiden joukosta merkittävä osa tulee saamaan kielteisen päätöksen ja näistä taas osa ei tule poistumaan vapaaehtoisesti Suomesta vaan tulee jäämään laittomasti maahan. Tällöin voidaan puhua todennäköisesti jopa tuhansista ihmissistä.

Tämä asiantuntijalääkäri tartuntatautilakityöryhmästä kirjoittaa, että tähän esitykseen on tullut monia parannuksia aiemmin esillä olleisiin versioihin verrattuna, mutta ydinkysymys on se, että kun aikaisemmin puhuttiin kunnan alueella oleskelevista, joka olisi kiistatta pitänyt sisällään myös laittomasti maassamme olevat, niin nyt puhutaan kunnan väestöstä, joka hänen mukaansa, ottaen huomioon myös perusteluissa olleita kohtia, jättää epäselväksi sen, ovatko myös laittomasti maassamme olevat tämän lain piirissä. Hän kirjoittaa näin:

"Lakiin on tehty matkan varrella toivottuja muutoksia, kuten on poistettu sanat 'kunnan alueella oleskelevat' eli laittomasti maassa olevat paperittomat. Lakiesityksessä on kuitenkin edelleen heikkoja, tulkinnanvaraisia kohtia, joissa mahdollistuu uutena velvoitteena

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

laittomasti maassa olevien henkilöiden kalliiden, valvottavien tartuntatautien, kuten hiv ja hepatiitit, elinikäinen hoito. Tällaista velvoitetta ei voimassa olevassa tartuntalaissa ole, eikä tällaista velvoitetta ole myöskään EU-tasolla." Edelleen hän kirjoittaa: "Oleellinen kysymys on siis se, että uudessa lakiesityksessä ei selkeästi sanota, ketä laki koskee, kun puhutaan kunnan väestöstä." Hän kirjoittaa: "Laissa on säädetty ilmaisu 'kunnan väestö', joka nyt tässä yhteydessä sisältää edelleen myös paperittomat, vertaa esimerkiksi 9 §. Väestöllä perinteisesti suomen kielessä ymmärretään tietyllä maantieteellisellä alueella elävää ihmispopulaatiota. Tähän voidaan tulkita kuuluvaksi myös paperittomat."

Ja sitten tästä reaalisesta tilanteesta hän kirjoittaa seuraavaa: "Huomioiden nykytilanne, jossa laittoman maahantulon vetovoimatekijöitä halutaan poistaa, uusi laki tarjoaa vetovoimatekijän erityisesti Venäjältä laittomasti maahamme tulolle. Lähialueillamme, kuten Venäjällä Pietarissa, on hiv-positiivisia henkilöitä 50 000, joista vain 10 000 saa hiv-lääkehoitoa. Siten 40 000 hiv-potilasta on hoidotta. Pietarin hiv-positiivisilla todetaan lisääntyvästi uusia tuberkuloositapauksia, noin 300/vuosi. Näistä uusista tapauksista joka neljäs on vastustuskykyistä MDR-tuberkuloosia ja joka viides erittäin vastustuskykyistä XDR-tuberkuloosia. Jos pienikin osa, vaikka vain 5 prosenttia, Pietarin hiv-positiivisista hakeutuisi uuden lain voimaantulon jälkeen hoitoon Suomeen, näiden 2 500:n ilman kotikuntaoikeutta olevan potilaan aiheuttamat vuosittaiset hivin hoitokustannukset olisivat 5 miljoonaa euroa." Ja niin edelleen.

Arvoisa rouva puhemies! Ajanpuutteen vuoksi entisen edustaja Rajamäen argumentteja en tässä nyt ehdi referoimaan, mutta viittaan hänen blogiinsa Uudessa Suomessa 28. päivä viime kuuta, jossa hän nimenomaan on sitä mieltä, että on varmistettava, että eduskunnalle esitettävä tartuntatautilaki ei salli uutena elinikäisen hiv-hoidon aloittamista kaikille Suomeen tuleville ja täällä oleskeleville turisteille ja laittomasti maassa oleville, kunhan hoitoa harkitseva asiantuntija vain niin päättää.

Eli kaiken kaikkiaan me emme tarvitse Suomessa uusia vetovoimaisia tekijöitä laittomalle maahantulolle tai laittomalle maahan jäämiselle. Me emme tarvitse sellaista hoidon laajentamista, joka merkitsisi sitä, että täällä laittomasti olevat ulkomaalaiset entistä hankammin pyrkivät jäämään laittomasti maahan. Minä vetoan nyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, että te selkiytätte sen, että kun tässä laissa puhutaan kunnan väestöstä, niin ei todellakaan tarkoiteta kunnassa laittomasti olevia ihmisiä. Se on eri asia, että jokaiselle Suomessa kuuluu kiireellinen hoito, ja näin on tälläkin hetkellä, ja näin on tietysti jatkossakin. Jos meillä on vaikka aids-potilas ja vaikka hän on laittomasti maassa, niin jos hän on kiireellisen hoidon tarpeessa tai jos hän on täysin hoidosta riippumatta kuolemansairana, niin totta kai hänelle annetaan se hoito, mikä hänelle kuuluu.

17.59 Juho Eerola ps: Arvoisa rouva puhemies! Viime vaalikaudella tosiaan sosialidemokraattinen sosiaali- ja terveysministeri Susanna Huovinen esitteli täällä täysistuntosalissa lakiehdotusta, joka olisi mahdollistanut paperittomien eli laittomasti maassa olevien ulkomaalaisten maksuttoman terveydenhuollon. Silloin juuri minua ennen puhunut edustaja Zyskowicz totesi asiasta seuraavin sanankääntein: "Pitkään aikaan en ole yhtä hölmöä täällä kuullut. Tässä säädetään oma erillinen lakinsa niille, jotka ovat laittomasti Suomessa. Niille, jotka ovat laittomasti Suomessa, pitää antaa matkalippu kotimaahansa."

Aihetta huoleen siis oli. Mutta on annettava tunnustusta eduskunnalle, joka ei lakiehdotusta hyväksynyt, ja etenkin edustaja Rajamäelle, joka ehdotti viime hetkellä asian pöydällepanoa, sekä niille lukuisille edustajille, jotka sitten kannattivat tätä Rajamäen ehdotusta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

Tämän vaalikauden hallituksen ohjelmassa ei lue mitään siitä, että laittomasti maassa oleville pitäisi järjestää maksutonta terveydenhoitoa, ja tämän pitää olla myös tämän lainsäädännön henki.

Arvoisa puhemies! Kun käsittelemme tartuntatauteja ja niiden hoitoa, minua huolestuttaa Venäjän suuri tuberkuloosimäärä, johon myös edustaja Zyskowicz tuossa viittasi. Venäjällä on tehty tutkimus, jonka mukaan lääkkeille vastustuskykyisistä tuberkuloosibakteereista on tulossa yhä vaarallisempia. Bakteerin mutaatiot tekevät siitä entistä helpommin tarttuvan. Lisäksi Venäjän valtiollisen aids-tutkimuskeskuksen johtajan mukaan ainakin kaksi miljoonaa venäläistä saattaa saada hiv-tartunnan seuraavan viiden vuoden aikana. Viime vuoteen mennessä oli rekisteröity jo miljoona hiv-tartuntaa. Suurin riskiryhmä ovat 25—35-vuotiaat. THL:n asiantuntija totesi jo viime vuonna tilanteen näyttävän huonolta, eikä se ole paranemassa millään tavalla.

Tuberkuloosi- ja hiv-tartuntojen uhka tulee idästä. Jo nyt itärajan takaa tulleiden turvapaikanhakijoiden määrä on kasvanut, ja myös hiv-positiivisia turvapaikanhakijoita on maahan tullut. Nyt jos koskaan pitää varmistaa, ettei lakiin tule sellaista kiertotietä, joka tekisi Suomesta hiv-parantolan. Lain henki on tartuntatautien estäminen eikä esimerkiksi hiv-tartunnan saaneiden turvapaikanhakijoiden ja laittomien siirtolaisten hoidon aloittaminen. Siihen tämän lain pitää pyrkiä.

Tämä hiv-positiivisuus ei saa olla peruste oleskeluluvan saamiselle eikä este käännätykselle. Muuten luomme jälleen porsaanreiän, joka mahdollistaa sen, että miljoonat taudista kärsivät hakeutuvat nimenomaisesti Suomeen, joka sinisilmäisyydessään hoidon sitten kustantaa. Meidän pitää varmistaa, että lainsäädäntömme on valmiina sellaista tilannetta varten, että itärajalta alkaa yhtäkkiä liikkua tuhansittain siirtolaisia kohti Suomea, ja samalla huolehtia, että tulijat tulevat niin sanotusti puhtaat jauhot pussissa ilman tartuntaa takataskussa.

Korostan, että oleskeluluvan saaneen, siis laillisen maahanmuuttajan, kuuluukin saada hoitoa maassamme. Mutta meidän ei pidä lähteä sille tielle, että hoidamme myös laittomat siirtolaiset — henkilöt, joilla ei ole edellytyksiä oleskelulupaansa Suomessa ja jotka tulevat Suomeen vain hakemaan maksutonta hoitoa.

Arvoisa rouva puhemies! Lainsäädännössä pitää kiinnittää huomiota, oikein erityistä huomiota, siihen, ettei hoidon antamista harkitseva asiantuntija voi määrittää hoidon aloittamista turisteille ja laittomasti maassa oleville. Samaan aikaan, kun vanhusväestömme joutuu maksamaan yhä enemmän omista lääkkeistään, ei ole millään tavalla perusteltua luoda rinnakkaisjärjestelmää, joka antaa maksutonta hoitoa muualta tuleville.

Kiinnitin tässä esityksessä huomiota näihin tulkinnanvaraisiin kirjauksiin, joihin myös tosiaan edustaja Zyskowicz viittasi, ja vaadin, että tämä asia tarkennetaan ja korjataan valiokunnan jatkokäsittelyssä.

18.04 Hannakaisa Heikkinen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Jos vaihteeksi puhuttaisiin vähän enemmän tästä hallituksen esityksestä tartuntatautilaiksi, joka on tulossa eduskunnan käsittelyyn.

Tämän tartuntatautilain tavoite on tartuntatautien ja niiden leviämisen ehkäisy. Tässä laissa ehdotetaan säädettäväksi ehkäisevistä toimista ja palveluista tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tartuntatautien torjunnan haasteitahan ovat hoitoon liittyvät infektiot ja lääkkeille erittäin vastustuskykyiset mikrobit. Niiden torjumiseksi annettaisiin velvoitteita kaikille terveydenhuollon toimintayksiköille ja myös sosiaalihuollon toimintayksiköille.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

Kunta vastaisi edelleen oman alueensa tartuntatautien torjunnasta ja muun muassa terveystarkastuksen järjestämisestä, samoin kuin nyt voimassa olevassa laissa. Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän tehtävänä olisi tukea kuntaa asiantuntemuksellaan tautien diagnostiikassa, torjunnassa ja epidemioiden selvittämisessä. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen asema torjuntatyön valtakunnallisena asiantuntijalaitoksena vahvistuisi.

Tartuntatautien torjuntaa vaikeuttavat ja terveydenhuollon kustannuksia lisäävät hoitoon liittyvät infektiot ja lääkkeille erittäin vastustuskykyiset mikrobit. Niiden torjumiseksi täsmennettäisiin työnjakoa ja velvoitteita terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksiköille. Tavoitteeseen päästäisiin ilman lisäkustannuksia muuttamalla toimintatapoja. Tavoitteena on siis ilman lisäkustannuksia ja toimintatapoja muuttamalla parempaa infektioiden torjuntaa. Tästä voisimme iloita syntyvien säästöjen muodossa. Tavoitteena on vähemmän sairaalapäiviä ja vähemmän työstä poissaoloja.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä laki velvoittaisi kaikki hallinnon tasot varautumaan poikkeukselliseen epidemiaan, kuten pandemiaan. Tällaisia tilanteita johtaisi edelleen sosiaali- ja terveysministeriö. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa oikeus rokotuksiin myös terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksiköille sekä työterveyshuollolle.

Tähän uudistukseen liittyy sairausvakuutuslakia yksinkertaistava muutos. Jos henkilö joutuisi olemaan poissa töistä esimerkiksi karanteenin tai eristyksen vuoksi, ansionmenetystä korvattaisiin vastedes vain yhdellä etuudella, tartuntatautipäivärahalla. Se kattaisi nykyisen päivärahan ja ansionmenetykskorvauksen. Tämä uudistettu lakihan korvaisi siis vuonna 86 annetun ja sen jälkeen monta monta kertaa päivitetyn tartuntatautilain.

Arvoisa rouva puhemies! Minä ymmärrän, että tässäkin yhteydessä on paljon mediaseksikkäämpää puhua maahanmuutosta ja siihen liittyvistä uhkista. Nämä asiat ovat varmasti ihan relevantteja, mutta tällaisista turhien ja ylikorostuneitten uhkakuvien maalailu ei minun mielestäni kokonaistilannetta Suomessa paranna.

Ben Zyskowitz toi puheenvuorossaan, kuten jossakin yhteisessä täysistunnossa myös syysistuntokaudella, esiin tämän maksuttoman terveydenhuollon houkuttavuustekijän suhteessa Pietariin tai yleensäkin, ainakin silloin puhuitte Venäjän monista sairaista ihmisistä, nyt toitte esille Pietarin kymmenettuhannet hiv-potilaat. Toistan kysymykseni, minkä syksylläkin kysyin: Kun Helsinki tarjoaa jo nyt maksuttoman terveydenhuollon paperittomille, niin missä ne hiv-potilaat viipyvät? Missä ovat nämä kansanryntäykset tänne?

Arvoisa rouva puhemies! Jokaiselle kuuluu kiireellinen hoito jo nyt, myös paperittomille ihmisille. Ja haluan tässäkin yhteydessä korostaa sitä, että ennaltaehkäisty sairaus on halvin sairaus, ja mitä varhemmin puututaan myös paperittomien terveysongelmiin, sitä halvempaa se suomalaisille on — Suomen kansantaloudelle, kansanterveydelle, yleiselle turvallisuudelle, väestölle. On edullista puuttua terveysongelmiin aina mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, koska joka tapauksessa, jos se kiireellinen hoito on edessä, se on kalliimpaa, olipa kyse kantasuomalaisesta, maahanmuuttajasta tai täällä laittomasti oleskelevasta.

18.09 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Tuossa edustaja Heikkinen sanoi, että puhuttaisiin nyt tästä lakiesityksestä ja on kauhean seksikästä puhua maahanmuutosta. Mutta maahanmuutto on aika akuutti asia, ja mielestäni me puhuimme tästä hallituksen esityksestä täällä edellisissäkin puheenvuoroissa, mutta ymmärrän toki edustaja Heikkisenkin näkökulmia. Itse kuitenkin ajattelen niin, että meidän on aina hyvä täällä eduskunnassa ymmärtää, mitä me säädämme, eli jos siinä samalla sitten pujahtaa joku tällainen laittomas-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

ti maassa olevien terveydenhoito, niin onhan se hyvä sitten, ettei tarvitse vastata, että hup-sistakeikkaa, me emme huomanneet sitä, se se vasta noloa on.

Ilmeisesti tämä kuitenkin kumpuaa siitä, kun minuunkin on ollut yhteydessä tämä henkilö, joka on kuulunut tähän ryhmään, ja olen saanut, ainakin vaikutti siltä, samantyyppisen sähköpostin kuin edustaja Zyskowicz. Minusta siellä oli kyllä hyviä näkökohtia, erityisesti juuri tämä, että emme avaisi porttia vahingossa sitten ilman tarkoitusta laittomasti maassa oleskeleville henkilöille. Tuon tässä esille sen, mitä tuossa Zyskowicz ei mielestäni puheenvuorossaan todennut, mitä tässä tämä asiantuntijalääkäri toi huolenaan: näkökulmana oli vielä se, että pääosa eli neljä viidesosaa EU-maista tarjoaa hiv-hoitoja ainoastaan kansalaisilleen. Toki tietysti akuuttia hoitoa annetaan kaikille, mutta me olemme täällä koko päivän puhuneet lisätalousarviosta, olemme puhuneet sosiaali- ja terveydenhuollosta, rahojen riittävyydestä, kilpailukyvyistä ja monesta talouden ongelmasta, ja kyllä meidän täytyy voida olla huolissaan meidän taloudesta ja meidän rahojen riittävyydestä, ettei, kuten edustaja Eerola sanoi, tästä tule sitten mikään hiv-parantola — oliko tämä sana. En ole tutkinut nyt tätä Helsingin tilannetta, onko sinne tullut ihmisiä, mutta jos Helsingin kaupunki on näin päättänyt, niin toivottavasti Helsingillä on sitten rahaa, jos tämä muuttuu. Mutta minä luulen, että silloin kun se on kunnan oma päätös, niin se päätöksenteko menee pikkusen jouhevammin, jos he sitten päättäisivät sen lakkauttaa, mutta se voi olla sitten jo vähän vaikeampaa, jos on tämmöisen portin avannut.

Mutta itsekkin toivon, että sosiaali- ja terveysvaliokunta tosiaan tarkistaa nyt tämän, onko tässä nyt aidosti näin, niin kuin meille on esitetty, ettei tässä ole jotakin tämmöistä terveyshoitoporttia avattu — se ei ole tarkoitus — että täsmentää sitä ja katsoo todellakin, onko tämä asiantuntijalääkärin näkemys selkeä. Uskoisin, että hänellä on tästä hyvä tieto, koska hän on tämän ryhmän jäsenenä kuitenkin ollut.

Sitten vielä yhteen asiaan haluaisin kiinnittää huomiota. Täällä hallituksen esityksessä 47 §:ssä on tämä pakollinen rokotus. Minustakin on oikein hyvä, että meidän kansa on tervettä, ja itsekkin olen paljon rokotuksia saanut ja toivon, että ne estävät minua saamasta eri sairauksia, jotka tulevat kalliiksi. Mutta näissä pitää muistaa sitten aina huolehtia, että se on varsin hyvin testattu rokote, elikkä tässäkin valiokunnalle terveiset, että katsotte ja kuulette asiantuntijoita siitä, mitä rokotetta voidaan väkisin pakottaa ottamaan. Itselleni tulee mieleen tämä sikainfluenssa ja siitä johtunut narkolepsia. En ainakaan itse halua, että minuun pistetään sellaista rokotetta väkisin, joka ei ole sitten riittävästi testattu. Ymmärsin, että tämä lääke oli silloin tullut markkinoille aika kiireellisellä aikataululla, ja tämä on tietysti semmoinen asia, että ei meihin nyt saa pistää väkisin sitten ihan mitä vain. Tämä on kanssa semmoinen asia, että aina kun näitä tämmöisiä pakkotoimenpiteitä tehdään, niin siinä on kuitenkin itsemääräämisoikeuskuvio mukana. Tätä toivon myös valiokunnalta.

18.13 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Enää tässä salissa ei ole edustaja Kari Rajamäkeä, mutta edustaja Mika Kari on, Kari kuin Kari.

Mutta vakavasti ottaen: edustaja Zyskowiczin puheenvuoron sisältöön. Jaan hyvin paljon niitä samoja näkemyksiä, että me emme tekisi ikään kuin odottamatonta lainmuutosta tietämättämme niitä tosiasiallisia vaikutuksia, joita tähän noin 100 sivun pumakaan sisältyy. Siltä osin asiantuntijalääkäreiden lausuntoja täytyy kuunnella herkällä korvalla. Täytyy kuunnella herkällä korvalla niitä asiantuntijoita, jotka antavat arvion siitä, mihin johtaa mahdollinen lain uudistaminen näillä aloilla ja näillä asioilla, koska sellaista tilannetta tus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

kin kukaan meistä haluaa, että synnytämme sellaista lainsäädäntöä, jonka sisältöä itse emme tunne.

Mutta edustaja Eerola tuossa mainitsi, jos oikein kuulin ja käsitin, että ei tarjottaisi mitään terveydenhuoltoa ihmisille, jotka Suomen rajojen sisällä sairastavat tauteja, olivat ne sitten tarttuvia tai eivät. Tästä olen kyllä täysin toista mieltä, ja niin kuin edustaja Zyskowieczi sanoi, akuutti ja kiireellinen hoito tulee Suomessa taata ihmisille. Se on ihan koko kansanterveyden näkökulmasta tärkeää. Tärkeitä ovat tietenkin myös inhimillisyys ja ihmisoikeudet, joiden osalta myös terveydenhuoltojärjestelmää täytyy arvioida.

Mutta edelleenkin ehkä eniten perään tässä sitä, mihin edustaja Zyskowieczi viittasi, näitä vetovomatekijöitä. Kaikkien vetotekijöiden, joita Suomi ulospäin signaloi, täytyy olla samassa suhteessa keskenään.

18.15 Juho Eerola ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En kyllä mielestäni sanonut mitään tuohon suuntaan, mitä edustaja Kari väitti tai epäili minun sanoneen. Minulla on tässä tämä minun puheeni paperilla, vaikka sitä aika vapaasti yleensä aina referoin, mutta suunnilleen tällä linjalla mennään, ja näin sanoin tästä asiasta: "Korostan, että oleskeluluvan saaneen, siis laillisen maahanmuuttajan, kuuluukin saada hoitoa maassamme."

18.16 Ben Zyskowieczi kok: Arvoisa rouva puhemies! Arvostan edustaja Heikkisen puheenvuoroa ja niitä argumentteja tältäkin osin. Voi olla, että ne kauhukuvat — jos näin saa sanoa — mitä jotkut asiantuntijat mahdollisista seuraamuksista maalailevat siitä, jos teemme tässä yhteydessä virheitä, ovat liioiteltuja. Mutta pari vasta-argumenttia.

Ensinnäkin, edustaja Heikkinen, sanoitte: mitä varhemmin puutomme näiden laittomasti maassamme olevien sairauksiin, sitä halvempaa ja sitä turvallisempaa se maallemme on. Edustaja Heikkinen, mitä vahvemmin toimimme niin, että nämä laittomasti maassamme ovat lähtevät täältä maastamme pois, sitä halvempaa ja turvallisempaa se veronmaksajillemme on. Mitä enemmän annamme heille erilaisia palveluita, esimerkiksi muutakin kuin kiireellistä terveydenhoitoa, sitä varmemmin he myös tänne jäävät.

Sitten kysytty, missä ne pietarilaiset nyt sitten Helsingissä ovat. Puhutaan sitten vaikka maahanmuutosta. Ei tässä nyt erityiselle mediaseksikkyydelle ole ymmärtääkseni tarvetta. Meille tuli tuhansia, ellei kymmeniätuhansia, irakilaisia turvapaikanhakijoita viime syksynä. (Hannakaisa Heikkinen: Pietarista?) Jos me olisimme aikaisemmin Suomessa säättäneet meidän perheen yhdistämissäädökset ja meidän irakilaisten turvapaikansaantimahdollisuutta koskevat säädökset samalle tasolle kuin ne olivat eräissä muissa Euroopan maissa, niin tätä vyöryä emme olisi nähneet. Tällä haluan, edustaja Heikkinen, sanoa sen, että kun viidakkorumpu tai some levittää jonkin tiedon — oikean tai väärän, tässä tapauksessa osin oikean, osin väärän — niin jos se vyöry lähtee siinä vaiheessa liikkeelle, se voi olla yllättävän kova ja yllättävän nopea.

Kun on kysytty — silloin kun viime vaalikaudella käsiteltiin tätä laittomasti maassa olevien terveydenhuoltoa — että kuvittelenko minä, että joku tulee toiselta puolelta maailmaa Suomeen vain sen vuoksi, että hän saisi täällä maksutonta hoitoa, niin en minä sitä kuvittele. Mutta kuvittelenko mahdolliseksi, että joku henkilö Pietarista kolmen tunnin junamatkan päästä tulee Suomeen ja viisumin mentyä umpeen jää Suomeen saadakseen Suomesta hoitoa, johon hänellä ei ole varaa tai mahdollisuuksia Pietarissa — kyllä kuvittelen, että se on täysin mahdollista. Ja sen jälkeen, kun muutama tapaus olisi ollut ja se tieto leviää, niin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

kyllä kuvittelen, että on täysin mahdollista, että niitä tapauksia hyvin pian onkin paljon enemmän. Eli näissä asioissa on mielestäni hyvä olla lämmin sydän, mutta ei kuitenkaan saa olla sinisiä silmiä.

Mistä johtuu sitten tämä epäluuloisuus sitä kohtaan, että tällä esityksellä saattaisi olla tällaisia vaikutuksia, vaikka sieltä poistettiin se "kunnan alueella oleskeleva" ja puhutaan kunnan väestöstä? Olen itse ollut STM:n järjestämässä seminaarissa, jossa puffattiin tätä viime vaalikaudella tulossa ollutta esitystä. Ja olen nähnyt sen aktivismin, jota THL:n piirissä ja STM:n piirissä monet toimijat harrastavat tämän asian tiimoilla saadakseen Suomessa myös laittomasti maassa oleville suomalaisille, anteeksi, ulkomaalaisille — on niin flunssa, että vähän sekoilee tavallista enemmän — muutakin kuin kiireellistä hoitoa. Että kyllä minä suhtaudun vähän epäluuloisesti näihin virkamiehiin STM:ssä ja THL:ssä, jotka aikaisemminkin ovat tätä laittomasti maassa olevien terveyspalvelujen laajentamista olleet ajamassa.

Kun nyt on sanottu — täälläkin sosiaali- ja terveysvaliokunnan eräs jäsen sanoi — että ei pitäisi olla tässä suhteessa mitään epäselvyyttä, niin toistan sen, mitä edellisessä puheenvuorossani sanoin: toivon, että sosiaali- ja terveysvaliokunta, johon edustaja Heikkinen ehkä kuuluu, en tiedä, selvittää ja selkeyttää tämän asian niin, että on täysin selvää, että tämä laajempi mahdollisuus hoitoon ei koske laittomasti Suomessa olevia ihmisiä.

18.21 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa rouva puhemies! Mielestäni tässä on nyt ehkä vähän turhankin paljon pelottelua ollut ilmassa liittyen siihen, mitä tämä tartuntalakiesitysmuutos nyt sitten aiheuttaisi.

Kiitan edustaja Heikkistä siitä, että hän käsitteli tätä asiaa hyvin järkevällä tavalla ja mielestäni myös sillä tavalla, mitä tässä lakiesityksen taustassa kerrotaan, että esimerkiksi tuberkuloosipotilaita meillä on viime vuosien aikana ollut 0—3 sellaista, joilla ei ole täällä kotikuntaa. Vaikka nyt maahantulijoiden määrät ovat lisääntyneet, niin kuitenkin vaikka ne ovat kymmenkertaistuneetkin, niin tässä päästään hyvin pieniin määriin. Ja jos mietitään, että tähän hoitoon on mennyt noin 50 000 euroa yhteensä ja mitä sillä on voitu estää — se, että tuberkuloosi ei ole tarttunut eikä se meillä täällä yleisesti ole — niin se on kyllä aika pieni kustannus siitä.

Ymmärrän kyllä tämän halun maalata piruja seinille, mutta uskon kyllä siihen, että sosiaali- ja terveysvaliokunnassa kuunnellaan laajasti asiantuntijoita ja myös mietitään sitä, mitä se tarkoittaa, jos me vaarannamme tämän meidän aika hyvän tilanteen Suomessa siinä suhteessa, että meillä aika vähän kaiken kaikkiaan tartuntatauteja on, koska me olemme aina kyenneet nopeasti niihin tarttumaan. Tämän täytyy olla mahdollista jatkossakin riippumatta siitä, kuka sitä tautia täällä kantaa.

18.22 Ben Zyskowitz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ihan korpajauksena edelliseen puheenvuoroon: Nykyisessä lainsäädännössämme tuberkuloosi on jo eri asemassa, ja juuri tämän siihen liittyvän leviämisvaaran vuoksi sitä jo nyt hoidetaan. Tässä nyt puheena olevassa asiassa ei ole kyse tuberkuloosista.

Ja mitä sitten tähän turhaan varoittamiseen tulee, niin muistan kun viime vaalikaudella puhuin näistä perheenyhdistämisen toimeentulon edellytyksistä. Jos silloin, kun noudatettiin edustajien Thors ja Biaudet maahanmuuttopolitiikkaa, olisi tämä toimeentuloedellytys asetettu samalle tasolle kuin eräissä muissa Euroopan maissa, niin voi olla, että meillä ei nyt olisi tuhansia irakilaisia turvapaikanhakijoita, jotka todennäköisesti vielä, useimmat

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

heistä, aivan tarpeettomasti ovat Suomeen tulleet turvapaikkaa hakemaan eli eivät tule sitä saamaan.

18.23 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt en ihan ymmärtänyt. Tässä esimerkiksi edustajat Zyskowicz, Eerola ja minä toimme aivan asiallisesti tämän esille — en mielestäni minä maalannut eivätkä muutkaan edustajat maalanneet mitään piruja seinille. Halusin omassa puheenvuorossanikin korostaa sitä, että kyllä meidän täytyy tietää, mistä me täällä päätämme ja mikä siinä milloinkin livahtaa mukana.

Jos nyt puhutaan pelottelusta, niin kyllä minä nyt pikkusen mieltisin opposition edustajana pelottelusta. Subjektiivinen päivähoito-oikeus vihreiden mielestä vie naisilta työpaiikat, ja jos ajatellaan, mitä vihreiden Ville Niinistö on esittänyt, niin hänhän on halunnut helpottaa perheenyhdistämistä. Että tuodaan sitten esille näitäkin asioita. Ja täällä ei kyllä kukaan ole pelotellut vaan on tuonut ihan asiallisesti tämän esiin. Me emme käytä sellaisia puheenvuoroja, että olemme aivan kauhuissamme, järkyttyneitä, koko maailma on romahtanut. Me puhumme aivan rauhallisesti.

18.24 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt ehkä sitten on aika ottaa vähän tolkun puheenvuoro, etteivät nämä asiat lähde lämpenemään liikaa käsitä.

Ei tässäkään asiassa, kokonaisuudessa, ole kyse hallituksen tai opposition rajalinjoista. Viime kaudella, kun tätä asiaa valmisteltiin sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnössä yhtyi niin hallituksen kuin opposition puolelta edustajia tähän näkemykseen, joka ei sitten edennyt hyvin tiedossa olevista syistä johtuen.

Itse perään tässä tälläkin vaalikaudella ja nyt kevätkaudella paljon käytettyä sanaa "tolku". Meillä edustajilla pitää olla tosiasiallinen tieto siitä, mihin ne lakiuudistukset, joita eduskunnassa käsitellään, sitten aikanaan johtavat. Samaan aikaan meillä on kyllä varaa inhimillisyyteen, mutta meillä täytyy olla varaa myös realismiin, ja meillä täytyy olla varaa myös siihen, että tässä maassa hoidetaan hyvin tartuntataudit ihan kansanterveydenkin näkökulmasta.

18.25 Hannakaisa Heikkinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Lyhyesti kommentoin edustaja Zyskowiczille.

Te laitoitte hieman eri sanoja suuhun kuin mitä minä puheessani käytin. Edelleen yhdyn siihen kyllä, että niin se vain on, että ennaltaehkäisty sairaus on halvin sairaus aina, ja viitataan edelleenkin, että turvapaikanhakijoilla on jo nyt oikeus, kun he tulevat ja rekisteröityvät, niin heille tehdään... (Ben Zyskowiczin välihuuto) — Niin, minä yritän nyt tässä vain selvittää, mistä minä puhun, en nyt teidän puhettanne. — He eivät ole laittomasti täällä, ja heille tehdään terveystarkastus jo tällä hetkellä, mikä on valtavan hyvä asia. Ja olen aivan samaa mieltä siitä, että jos päätös on kielteinen, on oikein, että heidät palautetaan mahdollisimman pian pois täältä. Mutta se ei liity tähän tartuntatautilakiin.

Toisekseen mainitsitte tämän viidakkorummun. Miksi — ja ymmärrän, että viidakkorumpua on olemassa — Helsinki ei ole jo nyt niin valtava vetovoimatekijä tänne maahan pyrkiville? (Puhemies koputtaa) Missä ovat juuri Helsinkiin ryntäyksellä tulevat ihmiset?

18.26 Juho Eerola ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä Helsingin kokeilu, mihinkä edustaja Heikkinen nyt jo toisen kerran viittaa, ei ole kovin montaa vuot-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

ta ollut käytössä. Korjaa, jos muistan väärin, mutta onko kolme vuotta vai kuinka monta vuotta — about tätä luokkaa. Me emme vielä voi tietää, meillä ei ole selkeitä tuloksia edes siitä, kuinka paljon on mitään tautia tämän kautta hoidettu. Niitä voidaan arvioida vasta useamman vuoden jälkeen. Mielestäni, jos Helsinki haluaa toimia tässä vapaaehtoisesti jonnain tällaisena alueellisena kuntakokeiluna, voidaan kyllä seurata pitkään, miten tämä vaikuttaa. Mutta pahoin pelkään ja veikkaan, että nämä maassa laittomasti oleskelevat ulkomaalaiset keskittyvät tänne pääkaupunkiseudulle enemmän kuin muualle Suomeen, varmaan myös muista syistä kuin pelkästään tästä syystä. Mutta tämä yhtenä tekijänä myös.

18.27 Hannakaisa Heikkinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edelleenkin penään tätä asiaa, tätä vetovoimatekijää, ja viittaan siihen, että kun muutamissa puheenvuoroissa muun muassa edustaja Zyskowicz sanoi, että tällainen ilmainen terveydenhuolto on valtava vetovoimatekijä ja se on kauhuskenaario, niin missä viipyvät ne kymmenentuhannet Viipurin hiv-positiiviset taikka sitten miksi kaikki eivät nimenomaan ryntää nyt Helsinkiin juuri sen takia, jos tämä niin suuri uhkakuva on.

Toivottavasti emme laita sanoja toistemme suihin vaan pysymme asiassa, ja jo nyt pitäisi varmaan Helsingin tilastoissa näkyä, että jos tämä terveydenhuolto erityinen vetovoimatekijä olisi ollut Helsingissä, niin tänne kai olisivat rynnänneet ne Pietarin ihmiset.

18.28 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En aio tästä nyt enempää jatkaa, mutta nyt hieman sitä ihmettelen, että hallitushan julkaisi syksyllä tämän turva-paikanhakijoita koskevan toimenpideohjelman. Korjatkaa, jos muistan väärin, mutta ymmärtääkseni siinä kokonaisajatuksena on, että pieniä lainsäädäntömuutoksia katsotaan ja vähennetään vetovoimatekijöitä. Käsittääkseni keskusta on myös tämän hyväksynyt. Onko edustaja Heikkinen nyt sitä mieltä, että meidän ei pitäisi katsoa tätä kokonaisuutta? En minä sano, että tämä on se suurin asia, mutta tämä on rikkana rokassa. Meillä on esimerkiksi ulkomaalaislain humanitaarisen suojelun pykälä poistumassa, joka on korkeampi kuin muualla EU-maissa. Nämä ovat niitä pieniä tekijöitä, jotka siihen vaikuttavat. Haluaisin nyt kuitenkin muistuttaa, että me olemme hallituspuolueet sen hyväksyneet. Minusta on aika erikoista, jos nyt siitäkin ollaan sitten eri mieltä.

18.29 Hannakaisa Heikkinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täällä penättiin myös äsken sitä tolkun ääntä. Osaltani en aio jatkaa enää tätä juupas—eipäs-keskustelua. Edustaja Zyskowiczille tiedoksi, sosiaali- ja terveysvaliokunnan varapuheenjohtajana, että varmasti otamme nämä näkökulmat valiokunnassa käsittelyyn ja huomioon. Mutta vielä kerran haluan toistaa sen, että tartuntatautilaissa on kuitenkin paljon muusta kyse kuin mitä tämän keskustelun pohjalta voisi kuvitella, mutta myös tässä keskustelussa esiin tulleet uhkakuvat varmasti otamme valiokunnassa huomioon.

Puhemies Maria Lohela: Sitten vielä oli yksi pyydetty vastauspuheenvuoro, edustaja Eerola, ja sen jälkeen puhujalistaan.

18.30 Juho Eerola ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Minulle sopii, että tämä debatti tässä yhteydessä tämän puheenvuoron jälkeen lopetetaan ja vaihdetaan eteenpäin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

Totean vain vielä edustaja Heikkiselle tosiaan saman, mitä edustaja Meri sanoi, että olemme näistä linjauksista yhdessä kuitenkin sopineet ja niistä pidetään kiinni. Mutta se, mikä pitää ottaa huomioon, vaikka vielä se ei ihan heti näkyisi — me emme vielä siitä edes tiedä, vaikka näkyisikin jo — on, että vaikka vielä nämä Pietarin kymmenettuhannet, ei siis Viipurin vaan Pietarin, hiv-potilaat eivät näkyisi täällä, niin toistaiseksi on vielä Venäjällä se tilanne ja ennen kaikkea Pietarissa, että on taloudellisesti pystytty huolehtimaan tästä tilanteesta ja tarjoamaan sitä hoitoa siellä. Mutta äskeisessä puheenvuorossani viittasin siihen, kuinka paljon Venäjällä arvioidaan, venäläisten omienkin arvioiden mukaan, tämän tilanteen heikkenevän tulevaisuudessa, kuinka paljon hiv-positiivisten määrä kasvaa ja mikä on Venäjän talouden kehitys johtuen useista eri syistä. (Puhemies koputtaa) Saattaa olla se tilanne edessä, että viiden vuoden päästä ei pystytä hoitamaan niitä Venäjällä.

Puhemies Maria Lohela: Sitten puhujalistaan.

18.31 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä keskustelu, jota tässä nyt on käyty, oikeastaan kuvaa sitä yleistä keskustelua, jota käydään maahanmuuttajien ja tässä tilanteessa ehkä sitten myös paperittomien tulemisesta Suomeen, ja pelätään, että paperittomat tulevat tänne pelkästään sen takia, että he tulevat hakemaan terveydenhoitoa. Kyllä on monia syitä myös, miksi he tulevat. Toisaalta tämä keskustelu kuvaa sitä pelkoa yleisestä tilanteesta, mutta aivan kuten edustaja Heikkinen totesi, tämä lakiesitys ei käsittele tätä äsken käytyä keskustelua vaan tämä lakiesitys käsittelee nimenomaan velvoitteita tartuntatautien torjuntatyössä. Sen takia uskon ja toivon, että kun sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnassa näitä asioita käydään läpi, eduskunnassa luotetaan siihen, että tämä asia käsitellään asianmukaisesti ja luottamuksellisesti sillä tavalla, että mietinnön kohdalta saadaan kaikki ne vastaukset, mitä täällä tänäänkin on käyty läpi.

Mutta tänään lähetekeskustelussa on tartuntatautilain kokonaisuudistus. Hallituksen esityksessä ei muuteta kunnan velvoitteita tartuntatautien torjuntatyössä. Velvoitteet koskevat lähinnä tutkimuksia ja selvittämistä. Kohdennettuja terveystarkastuksia koskevat säännökset, esimerkiksi opiskelijoiden tubitarkastukset, säilyvät ennallaan. Tartuntatautilaissa ei ole kysymys sairastuneiden hoidosta, vaan siitä säädellään terveydenhuoltolaissa, eikä niin kuin täällä äsken pelättiin, että tämä käsittelee terveydenhoitoa ja paperittomien ihmisten sairauden hoitoa, näin ei ole. Ulkomaiset sairastuneet hoidetaan samojen periaatteiden mukaan kuin tänä päivänäkin. Lakiesitys ei muuta paperittomien asemaa — ja se on selvä — ainakaan tämän lain perusteella. (Ben Zyskowitz: Kirjataanko valiokuntaan tämä? Hyvä!) Turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten terveystarkastukset hoidetaan eri lainsäädännön kautta. Tämä hallituksen esitys ei siis tuo mitään uutta ei-EU-maiden kansalaisten oikeuteen saada Suomessa hoitoa esimerkiksi hiv-tartuntaan.

Tänään käsiteltävässä esityksessä ainoa pykälä, jossa säädetään toimenpiteistä henkilöitä kohtaan, joilla ei ole Suomessa vakituista asuinpaikkaa, koskee karanteenia ja eristämistä, toisin sanoen tilanteita, joissa muun väestön suojelemiseksi on tarpeen eristää tartunnankantajaksi epäilty henkilö, joka syystä tai toisesta on Suomessa. Esimerkkinä voisi olla satamaan saapuva laiva, jonka matkustajien keskuudessa on puhjennut vakavia epidemioita. Kuten tiedämme, kansainvälinen liikkuminen on yleistä, ja jos sen seurauksena syntyy erilaisia epidemioita aivan luonnollisen liikkumisenkin kautta, niin tämä laki mahdollistaa tämän tartuntatautien tarkastelemisen nykyistä selkeämmin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

Toisaalta maassa oleskelevien vaarallisten tartuntatautien torjunta oleskelustatuksesta riippumatta on perusteltua sekä inhimillisesti että kantaväestön suojelemiseksi. Mitä heikommassa asemassa esimerkiksi paperittomat ovat, sitä todennäköisemmin he joutuvat esimerkiksi ihmiskaupan ja prostituution uhreiksi. Jos heidän keskuudessaan esimerkiksi hiv kasvaa, vaikutukset näkyvät varmasti myös sitten kantaväestössä.

Arvoisa puhemies! Miksi tämä uudistus tehdään? Tämä uudistus tehdään, jotta vastuut, toimintavaltuudet ja toimenpiteet saadaan nykyistä selkeämmin määriteltyä ja voidaan paremmin vastata tartuntatautien torjunnan muuttuviin haasteisiin. Tavoitteena on tartuntatautien ja niiden leviämisen ehkäisy, mahdollisimman varhainen diagnoosi ja tehokas hoito. Varhainen diagnosointi ja hoito säästää terveydenhuollon kokonaiskustannuksia ja on järkevää sekä kansanterveydellisesti että taloudellisesti. Selkeät säännöt helpottavat työskentelyä kaikilla tasoilla, erityisesti perustasolta on jouduttu kysymään aluehallintovirastolta ja STM:ltä tulkintoja nykyistä. Aluehallintoviraston ja sairaanhoitopiirin rooleja ja suhdetta on pidetty osittain epäselvinä, mitä tämä lakiehdotus nyt selkeyttää. Siltä osin uskon, että tämä lakiesitys tuo meille monella tapaa parannuksia ja selkeyttää nykyistä hoitokäytäntöä eri tartuntatautien osalta.

18.36 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Näistä vetovoimatekijöistä vielä lyhyesti. Suomella on edelleen vetovoimaa ja on ollut aika paljon. Viimeisten vuosien aikana Suomeen on tullut kolmisenkymmentätuhatta inkerinsuomalaista, ja me olemme itse tietysti vaikuttaneet siihen, että he ovat olleet tervetulleita. Nyt on hieman yllättäen tullut kolmisenkymmentätuhatta maahanmuuttajaa, ja se on osittain hallitsematonkin tilanne ollut, vaikka se on hyvin hoidettu. Eli näitä vetovoimatekijöitä kyllä kannattaa seurata ja olla tarkkana siinä, että asia pysyy hallinnassa.

Varsinainen asia, minkä takia pyysin puheenvuoron, on se — saatesanoiksi valiokunnalle — että olkaa tarkkana tämän rokotusasian kanssa, mikäli se tähän nyt jollain tavalla kuuluu. Itseäni huolestuttaa se, että leviää tällaisia uskomushoitoja ja näkemyksiä, että rokotaminen on ylipäätään vaarallista, ja kun se rokotuksen kattavuuspeitto alkaa heikentyä, niin riskit alkavat myös kasvaa siitä, että vaaralliset taudit leviävät.

18.37 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! On ihan perusteltua pyytää lähetekeskustelussa valiokuntaa selvittämään asioita tarkasti ja nostaa huomionarvoisia asioita esille valiokunnan selvitettäväksi ja pohdittavaksi, mutta tässä asiassa tuntuu nyt olevan sitten tarve puhua asiasta vähän laajemminkin.

En etukäteen tutustunut tähän lakiesitykseen, mutta mitä tässä nyt ennätin sitä lueskella, niin tulin siihen tulokseen, että tässä esityksessä todella ainoa pykälä, jossa säädetään toimenpiteistä henkilöä kohtaan, jolla ei ole Suomessa vakituista asuinpaikkaa, koskee tätä karanteenia ja eristämistä, toisin sanoen niitä tilanteita, joissa muun väestön suojelemiseksi on tarpeen eristää tartunnankantajaksi epäilty henkilö, joka syystä tai toisesta on Suomessa. Oleellista on todella se, minkä edustaja Kiljunenkin sanoi, että tartuntatautilaissa ei ole lainkaan kysymys sairastuneiden hoidosta, vaan siitä säädetään ihan toisaalla, ihan toisissa laeissa. Tämä lakiesitys ei millään tavalla muuta esimerkiksi paperittomien asemaa.

Mutta valiokunta varmaan näitä asioita pohtii sitten, kun se lakiesitys tulee valiokunnan käsittelyyn.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 16/2016 vp

18.39 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kiljunen ja edustaja Mäki-salo-Ropponen puheenvuoroissaan lähtivät siitä, että me, jotka olemme tuoneet tähän lakiesitykseen mahdollisesti liittyvän tulkintaongelman esiin, olemme väärän lain kohdalla liikkeellä. Pitää sanoa, että kyllä luotan siihen, että kun tässä tartuntatautilakityöryhmässä ollut alan asiantuntijalääkäri ja myös hänen kollegansa ovat kiinnittäneet kansanedustajien huomiota tähän mahdolliseen ongelmaan, niin en usko, että tämä ongelma on niin olematon tai ongelmaton kuin mitä tässä sanottiin.

Mutta asialla on valoisia ja hyvä puolensa. Jos tämä on näin ongelmaton asia, edustaja Kiljunen, niin todellakin toivon ja odotan, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnössä tehdään täysin selväksi se, mitä omassa puheenvuorossanne sanoitte, eli että tämä laki ei millään tavoin muuta maassamme laittomasti tai paperittomina olevien — eli puhun näistä EU-kansalaisista — saamaa hoitoa tai mahdollisuutta saada hoitoa näissä tartuntatautitapauksissa. Sen tiedän itse varmaksi, että ainakin tämän lain valmisteluvaiheessa, siinä vaiheessa, kun puhuttiin kunnan alueella oleskelevista, tämä kysymys, jonka nostin ja eräät muut edustajat nostivat puheenvuoroissaan esiin, oli esillä. Ja senkin tiedän aivan varmasti oltuani muun muassa siinä STM:n ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan seminaarissa, että STM:n ja THL:n piirissä on voimakasta tahtoa laajentaa maassamme laittomasti olevien henkilöiden saamaa hoitoa muissakin kuin kiireellisissä tapauksissa.

18.41 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on nyt tietenkin lähetekeskustelu asialle, jonka pohjalta valiokunta lähtee sitten myös käsittelemään tätä asiaa ja lakiesitystä, ja me kuulemme eri asiantuntijoita ja voimme sitten yhdessä valiokunnassa arvioida niitä asiantuntijoita, joita kutsumme koolle, esimerkiksi näitä asiantuntijoita, jotka ovat olleet työryhmässä, jonka edustaja Zyskowicz äsken tuossa totesi. Siltä osin me saamme tästä laajan käsityksen. Ei meillä ole varmaan kenelläkään syytä lähteä piilottelemaan mitään tähän asiaan liittyvää, vaan tämä on nyt näitä ensimmäisiä tulkintoja, joita tätä lakia lukiessa meille on syntynyt, ja sen pohjalta tätä viedään eteenpäin, hallituspuolueitten ja opposition kanssa hyvässä yhteistyössä.

18.42 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! En itse enää puhu maahanmuutosta, mutta kun siitä nyt puhuttiin niin paljon, niin se varmaan valiokunnassa tulee nyt sitten esille ihan riittävällä tavalla.

Kuten tässä Kiuru puhui näistä rokotuksista, niin en tiedä, olitteko kaikki paikalla, mutta tosiaan sinne valiokuntaan terveisenä, että pohtisitte sitä velvollisuutta tähän rokotukseen, tällaista pakkokeinotyyppistä rokottamista, jos on joku epidemia, että se olisi tarpeeksi tarkkarajaista, koska vaikka kuitenkin ymmärrän sen huolen, että ihmiset eivät rokota itseään riittävästi, niin kaikilla on mielessä tämä sikainfluenssa ja narkolepsia, ja nekin olivat ihan vakavia asioita. Se itsemääräämisoikeus on tietysti myös tärkeä asia, että se tulee kanssa pohdittua, että siinä on sitten riittävä oikeusturvasuoja ihmisellä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.